

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se returnează.
INERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
București Birourile anuilor:
în Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lechner
in Wien; Schickel, Rudolf Weiss.
în Budapesta: A. V. Goldberger,
Eckstein Bernat. în Ham-
burg: Maroyl & Liebmann.
PREȚUL INSERTIUNILOR: o se-
dă garmond pe o colonă 6 or.
— Publicații mai dese după
tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o
soriă 10 or. soriă 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etagiu
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. soriă 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 220.

Brașov, Miercuri 4 (17) Octomvrie.

1900.

Un semn al timpului.

Numai de curând foile guver-
namentale au asigurat din nou, că
nouvele alegeri dietale nu se vor
face anul acesta, ci după încheierea
sesiunii ultime a dietei actuale,
adecă în vara anului 1901. Până
atunci nici că se poate prevedea câte
aparațiuni ciudate va mai scote la
lumină agitațiunea electorală, ce o
fac diferitele grupuri și partide ma-
ghiare pentru a ocupa teren cât mai
mare în folosul lor și al nisuițelor
lor șoviniste de toate nuanțele.

De-ocamdată vedem dintr'un
cas petrecut în comitatul vecin se-
cuesc Treiscaune, că agitațiunea
electorală a prins teren și în con-
gregațiile comitatense. Credem, că
nu greșim decât judecăm din acest
punct de privire cea mai nouă ho-
tărîre, ce a luat-o dietele aceste con-
gregații din Sepsi-St.-Georgiu de a
petiona la dietă, ca delăturându-se
legea de naționalitate dela 1868, să
se aducă o nouă lege, prin care să
se impună folosirea exclusivă a lim-
bei maghiare din partea tuturor au-
torităților administrative. Acesta vré
să dăcă scurt și cuprinzător, că Sē-
cuii din comitatul vecin se declară
pentru continuarea hotărîții a direc-
țiunii politice esterne șoviniste sub
tote formele violente, în cari se
manifestase în era lui Banffy.

Se scie, că grupul acelor din
majoritate, cari dimpreună cu Banffy
fac pe malconțenii, imputând direc-
țiunii politice a guvernului Szell
tocmai că ar umbla să desbrace po-
litica șovinistă maghiară de carac-
terul ei violent, ațîță mereu masele
maghiare în scris și prin graiuri viu
spunându-le, că, decât se va părăsi
tactica violentei, maghiarismul va fi
amenințat cu peire din toate părțile
de către naționalitățile, cari se vor
vede încurajate a năvăli cu nouă
putere asupra lui.

Tema acestă se variază dîlnic
în toate chipurile prin foile malcon-
tenților banffyști și prin acelea ale
aliatilor lor din grupul opozițional
dela „Egyetertes“. Patria și maghia-
rismul, sunt după aceste foi, necon-
tenit în pericol de a-se prăpădi din
causa „putinei energii“, ce o desfă-
șură guvernul actual.

Vedurăm până unde merge agi-
tațiunea acestă, din miserabilul rol,
ce l'a jucat foia banffyștă „Magyar
Szó“ în cazul dela Corniareva. De
aceea ne-am și dîs îndată-ce am
aflat despre hotărîrea Sēcuiilor dela
Sepsi-St.-Georgiu, că acestă mână
apa pe mōra celor dela „Magyar
Szó“. Și 'ntr'adevăr, primind ađi nu-
mărul mai nouă al acestei foi, ne-am
putut convinge de fapt, că presu-
punerea noastră a fost basată.

Hotărîrea congregației din Trei-
scaune o esplică amintita foia așa,
că Sēcuii timp de trei decii și doi
de ani n'au vedut un pericol în le-
gea de naționalitate, fiind-că se sim-
teau liniștiți cu modul și spiritul în
care se manua acea lege. Dér acum
o consideră periculoasă, fiind-că nu
mai e Banffy la putere, „Acum când

Sașii se obraznicesc pe față și când
Valahii își continuă lucrarea de so-
bolii neconturbați, se deșteptă în si-
nul Sēcuiilor instinctul de proprie
conservare și ei cer schimbarea legii“.

Cunoscem bine care a fost și
este sentimentul Maghiarilor arde-
leni și în deosebi al Sēcuiilor în ce
privesce naționalitățile conlocuitoare.
Ei au fost întotdeauna cei mai învâ-
păiați părținitori ai politiceii forței
brutale față cu ele, ceea-ce încă în-
ainte cu aprōpe trei-deci de ani fă-
cuse pe contele Andrassy să declare,
că numai din cauza Maghiaro-Sēcui-
lor ardeleni nu se pōte afla un *mo-
dus vivendi* cu Români.

Este esplicabilă dér din punct
de vedere psihologic pornirea până
la turbare intolerantă, ce se mani-
festă în amintita hotărîre a Congre-
gației secuesc. Ceea-ce ni-se pare
însé cu deosebire remarcabil, este
tactica de agitațiune șovinistă, ce se
esprimă în această hotărîre tocmai în
momentele de față.

Trucul, ce vréu să-l jōce cei
dela Sepsi-St. Georgiu cu circula-
rara lor către toate municipiile pen-
tru sprijinirea acțiunii șovinismului
violent, acestă „văetare“, este în
adevăr, cum dîce foia banffyștă, un
semn al timpului.

Din Caraș-Severin.

(Casul dela Corniareva și congregația.)

Estras din procesul verbal al congregațiunii
ordinare a comitatului Caraș-Severin din 10 Oct.
a. c. și dietele următoare.

Nr. 722. adunarea gen.

1900.

Vicespanul comitatului Carol Fialka
având în vedere, că cele întemplate în 30
Septemvrie 1900 la Corniareva din partea
mai multor foi, ce apar în Budapesta —
și între acestea „Magyar Szó“ în nr. 215
sub titlul: „Urmașii lui Ianou“, — au fost
descrise în astfel de colorii, ca și cum ele
ar fi fost de natură revoluționară, îndrep-
tate în contra integrității țării și a locui-
torilor maghiari:

— își ține de datorință din partea sa
a lua poziția și a da expresiune scandali-
sărei sale față cu aceste acușțiuni cu to-
tul nebasate și desmintite prin datele cer-
cetării sēvrșite, — o face cu atât mai vir-
toasă, deōre-ce astfel de calumni nebasate
sunt potrivite în toate privințele de-a vâ-
tēma în modul cel mai grav sentimentul
poporațiunii române a acestui comitat do-
vedit întot-dēuna ca patriotic, de altă parte
de-a nimici pacea, ce a existat până acum
între naționalități în acest comitat.

Pe basa acestă rōgă pe onoratul comi-
tet administrativ, ca să ia poziția față cu
aceste publicațiuni diaristice și să îngri-
jescă a-se aduce la publicitate hotărîrea sa.

Raportul prezentat de vice-spanul
comitatului, comitetul administrativ îl pri-
mesce unanim și împreună cu primirea pro-
punerilor făcute de membrii congregațiunii
d-l Coriolan Bredicean și d-l Dr. Isidor
Pop privitoare la respingerea suspițiunilor
vătēmătoare pentru poporul român din comi-
tat, se aduce următorul

Conclus:

Congregația comitatului Caraș-
Severin respinge cu indignațiune

acușțațiunea esprimată prin singura-
ticele diare cotidiane din Buda-
pesta din incidentul celor întemplate
la Corniareva în 30 Septemvrie
1900, susținēdu-se, că acea turbu-
rare (dela Corniareva. — trad.) a
ordinei și-ar avé motivele sale în
sentimentele nepatriotice și infidele
ale locuitorilor români ai comita-
tului.

Și pe când își ține de dato-
rință morală a-și ridica cuvēntul de
protestare contra acestă, dă tot-o-
dată espresiune speranței, că rapor-
tul pacinic frățesc ce există impru-
mutat între poporațiunea comitatu-
lui și se basază pe stima, iubirea și
cinstea reciprocă, astfel de suspițiuni
nedemne și fără nici o basă nu vor
isbuti a-l turbura.

După acestă declarațiune, con-
gregațiunea îndrumă pe vice-spanul
comitatului:

1) Ca concludul de față să l
aducă la cunoscința publică pe cale
diaristică.

2) Ca diarele, cari vor publica
aceste comunicate, să se trimită și
comunei Corniareva fiind cea mai de-
apropie interesată în cauză, ca prin
asta să i-se dea ocaziune comunei
calumniatē de a-și căuta satisfacția
prin intentare de proces de pressă
și de-a erua pe autorul articolului
calumniator.

3) În fine, pentru a pedepsi pe
autorii, să atragă atențiunea procu-
raturei competente asupra delictului
de agitațiune, ce de fapt există în
acei articuli în contra naționalității
române.

Notat de:

Issekutz Aurel,
protonotar comitatens.

Nr. 723.—1900.

Coriolan Bredicean, membru al comi-
tetului comitatens, face următoarea pro-
punere:

Intru cât cu ocaziunea cercetării
poruite în afacerea celor întemplate în 30
Septemvrie 1900 la Corniareva s'ar ivi se-
menele bănuelei tradărei de patriă, în cazul
acesta să se pună la cale pentru statorirea
aceluia o cercetare, la a cărei îndeplinire
lângă vicespanul comitatului, sēu a locui-
torului acestuia, să fiă invitat ca bărbat
de încredere un membru al congregațiunii
de naționalitate română.

Conclus.

Propunerea membrului congre-
gațiunii Coriolan Bredicean se pri-
mesce cu unanimitate.

Despre acestă vicespanul comi-
tatului se încunoscințēză spre scire
și acomodare corēspundētore.

Notat de:

Issekutz Aurel,
protonotar comitatens.

Nr. 724.—1900.

Membrul congregațiunii Dr. Cornel
Jurca amintesece de articolul publicat sub
titlul: „Furtul de dinamită dela Cavarani“
în nr. 274 al foiei „Friss Ujság“, ce apare
în Budapesta, care suspițiōneză pe locui-
torii români cu rēsvrătire, a cărei țintă în
secret ar voi să nimicească prin dina-
mită pe aceia, cari stau în calea lor, a lua
cu forța pământul dela ei. Rōgă pe mem-

brii congregațiunii să se pronunțe în pri-
vința acestei acușțațiuni nebasate.

La acestă observare, după lămuririle
date de vicespanul comitatului în meritul
cestiunei, se aduce cu unanimitate urmă-
torul

Conclus:

Pe basa declarărei vicespanului
comitatului privitor la atentatul cu
dinamită din cestiune întemplant în
27 Septemvrie a. c. că acel atentat
cu dinamită a fost, după cum s'a
constatat prin cercetare, îndreptat în
contra șefului de gară dela Cavarani,
cu scop de răsbunare:

se imputernicesce vicespanul ca
față cu neadevărurile, ce s'au rēs-
pândit în cestiunea acestă prin cu-
prinsul articolului calumniator, să
dea le lumină publicului adevărata
stare a lucrului.

Notat de:

Issekutz Aurel,
protonotar comitatens.

Congresul național-bisericesc.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Sibiu, 2 Octomvrie v.

Ședința 11, ținută în 2 (15) Oct. a. c.

Ședința se deschide la orele 10 a. m.
Președinte: Inalt P. Sa arch. Ioan Me-
țianu.

Protocolul ședinței premergătoare se
autentică, și se procede numai decât la
verificarea deputațiilor.

Se verifică cu totul 79 deputați. Din
archidieceasă 28. Doi înși nu și-au prezentat
credenționalele.

Din diecesa Aradului se verifică de-a-
semenea 28 înși. Unul, Zigre, e ales în
două cercuri, ér alegerea vicariului Mangra
e atacată prin 2 proteste. De alt-cum pă-
rintele vicar a declarat, că și-a pierdut ore-
denționalele. (Iaritate). Actul electoral se
transpune comisiunii verificătoare, ce se va
alege în decursul ședinței prezente.

Din diecesa Caransebeșului s'au verifi-
cat cu totul 23 deputați. La locul acesta
amintese, că Prea S. Sa Episcopul Popea
nici până ađi n'a sosit.

Fiind majoritatea deputațiilor intru-
nită, congresul e capabil de-a lua concluse
valide și se procede la constituirea biroului
permanent și a diferitelor comisii. Spre
scopul acesta la propunerea I. P. S. Sale
se designă o comisiă candidătore în per-
sōnele d-lor: Musta archimandrit, Nic. Zigre,
și I. cav. Pușcariu.

La propunerea acestă pâr. Mangra
face geniala observare, că deōre-ce d-nii
designați pentru comisiă de candidare sunt
toți de-o părere. (De ce părere și în ce
cauză? Rip.) propune și un element opo-
sant, și adecă pe d-l Nic. Oncu. Congresul
primesce și mai esmite din sinul său și pe
deputatul Part. Cosma. Ședința se suspen-
dēză.

Biroul și comisiunile.

După redeschiderea ședinței, raporto-
rul comisiiei candidătore, d-l Part. Cosma,
propune în chipul următor:

Biroul: Din cler: Nicolae Ivan as.
cons., Dr. Traian Putici protop., și N.
Pinciu protop. Din mireni: Virgil Onițiu,
Dr. Nicolae Vecerdea secretar la „Albina“,
Dr. Opream, I. Russu-Șirianu, Dr. Brădean
și Dr. Cornean.

Comisiă verificătoare: George
Popovici, Ioan de Preda și Ilie Trăilă.

Comisiă organizătoare: Dr. Ilarion
Pușcariu, Augustin Hamsea și Filaret
Musta; Mireni: Partenie Cosma, Ioan cav.
de Pușcariu, Vinc. Babeș, Dr. Nic. Oncu,
Ales. Mocsonyi și Teodor cav. de Seracin.

Comisia bisericească: Ioan Papiu, Vasile Mangra și Filip Adam; Mireni: Dr. Liviu Lemenyi, Ioan de Preda, Eugen Mocsonyi, Dr. Iosif Gall, Petru Corcan și Dr. Aurel Novac.

Comisia școlară: Vasile Voima, Ioan Ignatie Pap și George Popovici. Mireni: Mihail Crilea, Dr. Daniil P. Barciun, Romul Ciorogariu, Nicolau Zigre, Patriciu Drăgălină și Ioan Budințan.

Comisia financiară: Vasile Dămian, Dr. Ioan Trailescu și Michail Popovici. Mireni: Simeon Dămian, Dr. Ioan Mihu, Michail Velici, Paul Rotariu, Traian Barzu și Ilie Curăscu.

Comisia petiționară: Nicolae Cristea, Vasile Beles și Sebastian Olariu. Mireni: Dr. I. Fărcaș, Dr. Vasile Preda, George Feier, Ian Papp, Petru Tisu și Al. Onișu.

Fundațiunea Gojdu: Iuliu Dav, Voicu Hamsea și Andrei Ghidiu. Mireni: Ioan Lengeu, Leontin Simonescu, Zeno Mocsonyi, Petru Truța, I. Trăilă și I. Budințan.

Congresul primește comisiunile astfel compuse fără nici o modificare.

Inalt P. S. Sa prezintă prezentă cererile de concediu ale următorilor d-ni deputați: Dr. Gavr. Cosma pe 4 zile, Petru Pipos pe 5 zile, Paul Pop pe întreaga durată sesiunii, Dr. Popovici (Orșova) pe toată durata sesiunii, tot asemenea și Dr. Ioan Serbu.

Concediile cerute se acordă.

Cei doi deputați din archidieceasă, Dr. Șenchia și Dr. Iancu Meșianu își prezintă credenționalele, cari se predau comisiunii verificătoare.

Deputatul Nic. Zigre ales fiind în 2 locuri, renunță la cercul electoral Beliu.

Sedința se încheie la orele 12 designându-se proxima sedință pe Marți la 10 a. m.

Rap. — Rip.

O propunere sui generis. Secuții din comitatul Treiscaune s'au întrecut pe sine înșiși. În adunarea generală comitatensă ținută zilele trecute în Sepsi-St.-Georgiu, câți-va șovinisti intoleranți au prezentat o propunere unică în felul ei. Se cere anume, ca cei din fruntea comitatului să adreseze dietei și guvernului câte o reprezentare, pretinzând folosirea exclusivă a limbii maghiare în afacerile administrației comitatense respective modificarea legii de naționalitate în sensul acesta. Adeca se cere ca precum în toate ramificațiile de guvernare a statului, în dietă, la justiție etc. limba maghiară e exclusiv dominantă, așa să fie și în municipii, de unde să se isgonască cu desăvârșire limbile nemaghiare. Fărăsco, spre scopul acesta trebuie să se modifice legea de naționalitate. Adunarea a decis în spiritul acestei propuneri.

Asta-i apă pe mura banffyștilor. „Magyar Szó“ îi va ridica în slavă pe Secuți. Să vedem însă ce vor dice foile guvernului la această erupțiune a înțelepciunii de stat secucesc.

* „Budapester Corr.“ primește din Sepsi-St.-Georgiu următoarea telegramă: „Comitatul Treiscaune a primit în congregația de toamnă ținută ieri cu unanimitate o propunere făcută de Dr. Stef. Bene și soții. În această propunere se cere a-se adresa o petițiune camerei deputaților, ca în locul articolului de lege 44 din 1868 să se creeze o nouă lege, prin care să se oblige toate autoritățile de a folosi numai limba oficială maghiară. Comitatul Treiscaune se va adresa tot odată la celelalte municipii, cerând să sprijinească petițiunea acosta“.

Memorandul Mohamedanilor bosniaci. Din Constantinopol sosesc o soire interesantă, care a produs ore-care senzație în cercurile politice din Viena și Budapesta. Anume Mohamedanii din Bosnia și Herțegovina vădând, că plângerile lor n'au fost ascultate nici la Viena, nici la Constantinopol, s'au decis să se adreseze guvernelor europene printr'un Memorand. Un comitet de Mohamedani anume ales pentru a lucra în interesul cauzei mohamedane, a primit mulțime de adrese nu numai dela cei din Bosnia, ci și din Albania și Constantinopol, ca să pregătească Memorandul din oestiuene.

Din Camera română.

Sedința dela 29 Sept. n.

D-l **Lupu Kostache**, raportor, dă cetire raportului și proiectului de lege pentru cedarea pe timp de 12 ani și 7 luni a venitului monopolului hârtiei de țigaretă către un consorțiu în schimbul unui adaus de 15 milioane.

D-l **G. D. Pallade** cere unele lămuriri asupra situației financiare.

D-l **P. P. Carp**, prim ministru și ministru de finance constată, că pentru prima dată d-l Pallade se folosese de un exemplu dat de d-l prim-ministru (aplaude). Spune, că d-l Pallade e în măsură a cunoaște situațiunea financiară. Acosta stă astfel, fără de a învinui pe cineva:

Când a căzut guvernul Catargiu au venit liberalii la putere, cu intențiunea sinceră de a face economii. Se crede, că împrejurările au fost mai tari decât voința guvernului liberal, care a atins toate resursele ca ceea a casei de amortisare și a urcat budgetul în mod simțitor.

Înteleg urcarea budgetului, când sunt nevoi stringătoare, d-er noi am avut un budget extra-ordinar, așa că urcarea budgetului nu se explică bine. Liberalii apoi n'au căutat să se consolideze cheltuielile extraordinare și s'au folosit de bonuri de tesaur. Greșelă acosta s'a plătit scump.

S'a întâmplat un an desastroș; pe de o parte s'a ivit un gol în resursele statului; a trebuit să se contracteze un împrumut în împrejurări grele pentru a consolida datoria flotantă.

În urma acestui împrumut ne aflăm față de două greutăți: ne aflăm față de imposibilitatea de a ne împrumuta sub orice formă, ăr suma, care se credea îndestulătoare, a fost evaluată prea jos. Deficitul era de 42 milioane, el a fost redus la 34 milioane. Împrumutul de 175 milioane a dat 156 milioane efectiv. Cu această sumă s'au acoperit bonurile de tezaur, o anuitate, lucrări în curs de execuțiune și altele rămânând neacoperite 42—43 milioane.

Situația e tristă, d-er va forma un învășământ, care ne va scote din optimismul nostru; ochii tuturor sunt deschiși.

Trebuie să acoperim cele 43 milioane fără împrumut. Pentru acosta avem 15 milioane dela hârtia de țigaretă. Sunt propuneri pentru mari concesiuni de petrol, făcute de 3 mari societăți. Nu cunoșc încă bine condițiunile. Acestea ne vor da vr'o 10 milioane de franci. Ne trebuiesc încă 18 milioane.

Declară că e gata a primi orice propunere. De-oamdată sunt trei propuneri: desfacerea flotei comerciale, pe care o avem, ceea ce ar da 6 milioane. Sunt cereri de concesiuni de păduri, cari ar da 3—4 milioane.

Capitalul de acțiuni dela Banca Națională ce le posedă statul se pune asemenea în perspectivă. S'au făcut tratări cu Banca Națională, care însă nu s'a dovedit recunoscătoare.

Crede că, dacă se va putea folosi de capitalul Bancii, prin înțelegere folositoare, va preferi acosta, decât nu va consimți Banca, vom veni înaintea Camerei.

Dacă aveți alte mijloce, cari în situația actuală se ne scotă din strimțore, le primesc. Acestea se referă la lichidarea trecutului.

Ce facem cu viitorul? Pe viitor trebuie să plătim, nu numai budgetul ordinar, ci să satisfacem necesitățile economice ale acestui stat. Budgetul e de 238 milioane. Față de aceste 238 milioane nu avem decât 220 milioane venituri reale.

Dacă vom merge cu budgetul înainte, vom avea deficite nou și peste 4 ani vom fi într'o adevărată situație desperată, fiindcă nu vom avea resursele, pe cari le avem acum și singur falimentul e mijlocul de a eși din impas.

Sunt mijloce de a urca veniturile statului cu 7—8 milioane. Trebuie să scădem din budget 11 milioane cheltuieli extraordinare. Nu putem să ne facem budgetul de cât cu resurse de 222 milioane. Cum venim dela 238 la 222 milioane? Se vor face reduceri la funcționari, la lefuri (aplaude) și altele, d-er toate acestea nu vor da economiile necesare.

Schimbând organizarea statului poate am pute reduce budgetul. În ministerul de interne se observă micimea comunei; acosta are ca efect, că comuna nu este un organ administrativ, ci un organ al proprietarului teritorial. Făcând comuna mare putem simplifica administrația, administrația se va pute face direct între prefect și primar, instanța mijlocie va fi numai o instanță de inspecție. Proiectul e în studiu la ministerul de interne.

Se va pute face o economie de 15 milioane. Mai este în studiu monopolul criș-

melor în comunele rurale (aplaude). Obținem un rezultat economic moral și o mare economie, care va permite statului să pună în sarcina comunelor său școala rurală, sau parohiile, în tot cazul sunt 5 milioane, cu cari se descarcă statul pe seama comunelor.

Promit o economie de 1—2 mil. la finanțe. Trebuiesc făcute economii și la celelalte ministere și se pôte ajunge la economii de 12—13 milioane. Astfel putem ave câte un escedent normal real de câte 5 milioane și în 3—4 ani putem inspira încredere și consolida datoria de 175 milioane.

Acesta e planul nostru, restul, e trebă d-vastră (aplaude prelungite).

D-l **G. D. Pallade** declară, că nu va aluneca pe terenul polemic, voinde să uite trecutul și să se ocupe numai de actualitate.

Dice, că d-l ministru de finanțe, căutând să lichideze deficitul de 43 milioane, a trecut cu vederea deficitul în perspectivă, fiindcă încasările anului curent ne dau încă unui ore-care deficit, care trebuie preîntâmpinat. Se feliță de puținul optimism și de îngrijirea d-lui ministru de finance. D-sa constată, că la lefuri nu s'au făcut economii. Crede, că funcțiunile nu s'au creat numai unde era absolut nevoie și lefuri nu s'au fixat pretutindeni după muncă. Nu trebuie să ne atingem de budget cu o mână fricoșă, fiindcă se pôte reduce mult dela funcțiuni.

Dice că a creșut, că guvernul va veni chiar în sesiunea extraordinară cu măsurile pentru împușinarea cheltuielilor budgetare. N'a fost nici-odată un moment mai favorabil ca acum de a lua măsurile nepopulare ca reducerile budgetare. Este o atmosferă în țară propice reducerilor cu instrumentul chirurgical cel mai tăios.

Opoziția se asociază la reduceri budgetare mari. Voescă ca să se facă reduceri de 18 milioane dela funcțiuni peste reducerile propuse de d. P. P. Carp.

Spune, că guvernul nu va ave susținători mai convinși ca liberalii, pentru a face economii (aplaude).

Trece la proiectul de lege în discuția și dice, că acest proiect trebuia adus împreună cu un budget rectificativ.

Prin proiectul deus se votază cheltuieli pe 1901; lucrul e neplăcut, d-er ce să facem! Nu voescă să critice acest punct. Urză ca parlamentul român să nu mai aibă asemenea proiecte.

Dispoziția din § 2 stabilește un fel de tovrășie afară de dobânda de 10 la sută și obligă pe guvern a presenta consorțului o dare de sémă de venituri. Este un început de amestec în administrarea finanțelor noastre și îngrijescă pe orator mai cu sémă pentru timpul când va veni scadența împrumutului de 175 milioane. Condiția e umilitore și strică creditului statului.

Urmază replica ministrului de finanțe și discursul d-lui T. Ionescu.

Din Bucovina.

Mișcarea electorală.

În sinul fraților noștri din Bucovina, aderenți ai partidului poporal național, e foarte viuă mișcarea în ajunul alegerilor pentru parlamentul central. Am amintit într'unul din numerii trecuți, că tocmai acum a început să se organizeze partidul poporal național în districte, ținându-se adunări la cari participă bărbații de încredere ai alegătorilor români.

În 9 Octomvrie n. s'a ținut o adunare de felul acesta în *Gurahomoru*, la care au participat 40 de reprezentanți. Adunarea a luat în unanimitate hotărârea de a oferi d-lui Dr. G. Popovici candidatura pentru curia a cincina, declarând, că are deplină încredere într'ensul.

Altă adunare electorală s'a ținut la 10 Oct. în *Câmpulung*, participând 45 alegători din ținutul și orașul Câmpulung. Adunarea a enunțat prin conclud, că aprobă cu desăvârșire programul partidului poporal național și e solidară cu acest partid, votându-i deplină încredere și sprijin. Tot-odată participauții declară, că se vor întrepune cu toată puterea pentru reușita candidatului partidului poporal național Dr. G. Popovici.

Adunări electorale s'au mai ținut în *Dorna*, *Rădăuți*, *Sirete* și în alte locuri, proclamându-se cu însuflețire candidatura d-lui Dr. G. Popovici, pentru Curia a cincina. După informațiunile „Deșteptării“, alegătorii sunt hotărâți a pune și pentru Curia

a patra, în lozul mareșalului Lupul, un contra-candidat al partidului poporal național, decât s'ar întâmpla să fie combătută candidatura d-lui Dr. Popovici.

Vineri se va țină adunarea cea mare de alegători din districtul *Rădăuțului*.

În fruntea numărului dele 14 Octomvrie „Deșteptarea“ publică un călduros apel către damele române din Bucovina, îndemnându-le de a stăru cu toată influența de care dispun, a-se face colecte pentru ridicarea „Palatului național“ în Cernăuți.

SCRIRILE DILEI.

— 3 (16) Octomvrie.

Bancnote de 20 corone. Se știe, că încă în cursul lunii Septemvrie s'au pus în circulația nouele bancnote de 20 corone, la cari monetăriile monarchiei lucrau de mult. La început — scrie „Revista Economică“ din Sibiu — planul era să se pună în circulația mai întâi bancnotele de 10 corone, d-er acesta s'a abandonat, din considerațiunile la eventuala posibilitate de a se face înșelătorii cu ele, putând ușor fi sedus poporul de rënd a crede, că cifra de pe ele indică 10 florini. De aceea bancnote de 10 corone vor fi puse în circulația numai mai târziu. Nici acestea însă și nici cele de 20 corone n'au să rămână permanente în circulația, ci numai până când va dura cursul forțat, adică până când banca va pute începe scontul cu banii gata, cu alte cuvinte: până la regularizarea valutei. Atunci toate acestea se vor retrage din circulația, rămânând în banii de hârtie, ca cea mai mică: bancnota de 50 corone.

Têrguri nouă pe Câmpia. În comuna Șermas de pe Câmpia (comit. Cojocnei) se vor deschide, cu autorizația ministerială, următoarele trei têrguri de țară: unul în 20 Ianuarie, al doilea în 20 Aprilie, al treilea în 10 Octomvrie. Va fi și têrg de săptămână, care se va țină totă *Joi*. La acestea se vor vinde bucate și alte mărfuri diferite, fiind tot-odată și têrg de vite și de porci. Primul têrg de săptămână se va deschide *Joi* în 18 Octomvrie.—Să nu uităm, că această grație s'a dat Șermasului cu scop de-a favoriza pe coloniștii unguri decacolo și a funda un oraș unguresc în centrul Câmpiei.

Culesul viilor în părțile ardelen e tocmai acum în curgere. În unele părți s'a început în săptămâna trecută, în altele însă acum, cu începutul săptămânei prezente. În ținutul Orăștiei, după cum aflăm din „Bunul Econom“, strugurii sunt după calitate mulțamitori, d-er ca cantitate nu satisfac așteptărilor.

Pentru masa studenților a contribuit d-l prof. *D. Făgărășan* cu ocaziunea onomastice sale **20 cor.** — Esprimăm nobilului binefăcător cele mai vii mulțamite: Direcțiunea școlilor.

Insoțirea de credit sistem Raiffeisen din Ilmbav, întințată cu concursul comitetului central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu, primind zilele acestea statutele aprobate de tribunalul reg. din Sibiu, își va începe încurând activitatea. Membrii înscriși la insoțire ating cifra de 60.

Reuniune de înmormântare în Căstău. Duminecă în 7 Octomvrie n. în comuna Căstău de lângă Orăștie s'a pus temelie la un lucru bun, spune „Bunul Econom“. D-l preot Nicolau Andreiș, în înțelegere cu ceilalți fruntași ai comunei, au pregătit lucrul pentru ținerea atunării generale de constituire a unei Reuniuni de înmormântare, de exemplu ca cea dela Orăștie; au adunat subscrieri de membri înainte și s'au scris deja peste 200 de inși. Au chemat apoi dela Orăștie pe preotul Ioan *Mofa* și învățătorul Ioan *Branca*, secretarul și cassarul Reuniunii de înmormântare din Orăștie, să fie și ei de față și unde e de lipsă să dea deslușiri. S'au primit statutele întocmai ca cele dela

Orăștiă, au același taxă de 1 fl. la intrare și 30 or. fă-care soț răposat, — lăsând fă-care membru din partea ce i-se cuvine, câte 5 fl. pentru formarea unui fond de rezervă deosebit, care să se întrebuințeze pentru scopuri bisericose școlare. În comitetul Reuniunii s'au ales d-nii: Nicolae Andrei director, Vas. Simtion secretar, d-l inv. George Daniil cassar. S'a ales apoi comitetul de 12, în care au intrat și d-nii Ilie Popovici din Sibiu și Ioan Daniil din Căstău, ambii preoți, ceilalți sunt dintre sâteni.

Târgul Brașovului va fi în zilele de 25, 26 și 27 Octomvrie n.

Pentru calea ferată Făgăraș-Brașov s'au votat zilele trecute 400,000 corone din partea comitatului Făgăraș.

Rolul banilor la viitorile alegeri. „Bud. Hirtpap“ ocupându-se cu chestiunea aceasta, dăce: Banii vor juca rol la alegeri, vor domni ca pretutindenți, deși legea li-au legat până la ore-care grad o marșrută la talpă. Băncile atât din capitală, cât și din provincii adună deja bani pentru polițele cu scadență ale domnilor candidați de deputați... În casele partidelor nu prea sunt mulți bani. Partida poporală nu negă, că are bani, dăr nici ea nu se laudă, că ar avea destui. Partida kossuthistă și ugronistă chiar de s'ar lauda că au, nu li-ar crede nimeni. Chiar nici în cassieria partidei guvernamentale nu stau banii cu grămada... Bani îns trebuie să fie! Pretensiunea aceasta se aude peste tot în sinul partidei liberale. Aceeași fîiă spune, că un fost ministru a declarat categoric lui Coloman Szell: „De nu vei aduna un milion pentru alegeri, nu voi lua poziția față o' a acțiune, care vré se provóce o schimbare în persoana ministrului de interne“.

Impăratul german către profesorul Mommsen. Impăratul Wilhelm a adresat din incidentul festivităților dela Saalburg următoarea telegramă din Hamburg către Mommsen: „*Theodoro Mommseno, antiquitatum Romanorum investigatori incomparabili, praetori Sullburgensis fundamenta jaciens salutem dicit et gratias agit Guilielmus, Germanorum Imperator*“ (Lui Theodor Mommsen, incomparabilului cercetător al antiquităților Romanilor, îi trimite Wilhelm, împăratul Germanilor, salutul și mulțumirea sa cu ocaziunea punerii pietrei fundamentale a castelului dela Saalburg.) Mommsen a răspuns: „*Germanorum principii tam majestate quam humanitate gratias agit antiquarius Lietzelburgensis*“ (Primului dintre Germani atât prin majestate, și prin humanitate îi aduce mulțumire antiquarul dela Charlottenburg.)

Puscă electrică. Pacinotti, renumitul inventator al inelelor electro-technice, în curând va prezenta societății italiene electro-technice o nouă invențiune, anume o puscă electrică, care nu va produce nici un sunet la descărcare, va funcționa cu o putere și celeritate mare și va trimite glonțul la o depărtare uriașă. Despre noul și modernul mijloc de extirpare a omenimei, până acum nu se cunoșc alte amănunte. În cercurile militare această invențiune a făcut mare senzație și, după cum se știe, Regele Italiei Victor Emanuel a dispus să se facă probe cu noua armă. Dacă această scire se va adevăra, atunci intrăgă tehnica modernă a armeei se va schimba. Și se mai dăcă cineva, că ideea „puscii eterne“ nu înainteză frumos după „splendida“ conferență de pace dela Haga?

Universitatea din Viena a conferit renumitei poete germane austriace, Maria de Ebner-Eschenbach din incidentul aniversării a 70 a a zilei născerei sale, diploma de doctor în filosofie onorar. O deputația compusă din rectorul universității și din decanul facultății filosofice s'a dus în locuința poetei și i-a predat diploma, în care literata Ebner-Eschenbach e numită „cea mai mare scriitoare în limba germană, cea dintâi între scriitorii în viață din Austria“.

Teatru german în Brașov. D-l director Leo Bauer ne anunță, că va da un ciclu de 20 reprezentațiuni în Brașov, cu

trupa sa teatrală, începând din săptămâna acesta, și adevă de ce cu păreche și de ce fără păreche, la care se pot face abonamente în cancelaria teatrului la cassierul H. G. Hedwig, prețurile fiind pentru de ce reprezentații (ou păreche sau fără păreche) balcon 20 corone, fotoliu 16 cor., parchet I. 12 cor., parchet II. 10 cor. și rang I. 10 cor. Pentru toate două-deci de reprezentațiuni se cere prețul indoit. Trupa este compusă din 12 actrițe și cântărețe și din 12 actori și cântăreți. Corul se compune din 8 domni și 8 dame. Se vor reprezenta următoarele piese aici încă ne jucate: „Hoffmann's Erzählungen“, „Königskinder“, „Johannisfeuer“, „Kollege Crampton“, „Maister Balzer“, „Tochter des Erasmus“, „Gretel“, „Probekandidat“, „Leben“, „Der Staar“, „Fröschweiler“, „Der Hochzeitstag“, „Ewige Liebe“, „Jugend“, „Tugendhof“, „Herr im Hause“, „Mädchentraum“, „Der wilde Rittmeister“, „Der Vielgeprüfte“, „Hochzeitsfreuden“, „Im Exil“, „Zwei Eisen im Feuer“, „Das Nachtlager des Corvins“, „Onkel Toni“, „Die 3. Eskadron“, „Wiener Blutt“.

Din Chichinda mare se anunță, că redactorul fîiei germane „Grosskinder Zeitung“, Arthur Korn, fiind-că într'un șir de articoli a încercat să dovedească, că numirea „Offenpest“ pentru Budapesta este îndreptățită, a fost condamnat pentru publicarea de articoli politici fără a fi depus cautiune, la o amendă de 50 corone. De când este politică și aceea de a vorbi de numirile istorice ale orașului?

Vindecarea tuberculozei prin operațiune. Un cas aprópe de necređut comunică „Tribuna“ din Roma. Profesorul Mallo din Madrid și mai mulți medicii au făcut o operațiune la soția contra-admiralului Terry, care e bolnavă de tuberculosă. I-au deschis coșul pieptului, au făcut liberă plămâna atacată și au căutat părțile cu bacili de tuberculosă. Pe acestea și carvarnele le-au cauterizat, apoi au introdus o așa numită țevă dren. Puține zile după operațiune bolnava s'a făcut mai bine și starea ei este acum atât de satisfăcătoare, încât după părerea medicilor se va rein-sănătoșa pe deplin. Casul pare de necređut și este ceva unic în analele științei medicale.

O colonie de vegetariani. Șapte sute mile englese spre sud dela Guinea nouă se află insula Tagula, care a fost colonisată înainte cu de ce an de vre-o 70 ómeni conduși de un preot metodist cu numele James Rewlin. Coloniștii aceștia, se dăce, s'au despărțit de cătră „omenimea imorală“ și au devenit vegetariani, ca să pótă trăi conform legii creștinesc. Colonia vegetariană se sporesce zilnic și cu deosebire prin aderenți de prin Anglia, Australia și America.

Principe anarhist. În Paris este căutat tocmai acum un principe, care a atras asuprași atențiunea autorităților prin activitatea sa literară cu tendință anarhistă. El este principele rusesc Fedorov-Ucrainov, născut la 1851. A fost expulsat din Rusia din cause politice, ceea-ce l'a făcut să se arunce în brațele anarhismului.

Andrée. Sunt câte-va săptămâni de când lumea a fost alarmată cu diferite versiuni, că s'ar fi aflat o „boia“, trimisă de aeronautul Andrée. Acum o nouă versiune a pornit din Chicago. Un anumit Mr. Knappen s'a reintors de curând dintr'o călătorie lungă dela Polul nordic. Mr. Knappen dăce, că lui i-ar fi povestit nisce eschimoși, că înainte cu doi ani ar fi văđut desoinđend pe țermul nord-estic al golfului Hudson o luntre „cerescă“. Locuitorii sălbaticii însă au omorit pe ómenii de rassa albă, cari se aflau în acea luntre. Mr. Knappen crede, că luntrea „cerescă“ de care vorbește eschimoșii, ar fi fost balonul lui Andrée.

Urmările unui vis. Din München se scire, că zilele trecute a sosit la gara de acolo un ampoi de cale ferată și a rămas peste nópte într'o odaie din edificiul gării. Călătorul era sdrobot de drum și

cât ce s'a pus în pat, a adormit. A visat, că lucra în gară și trebuia să se dea jos dintr'un cupeu. Nenorocitul în somn a sărit pe ferăstră în stradă. Dimința a fost aflat jos amețit și greu rānit, de unde a fost transportat la spital.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1900

s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fîiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 corone; pe șese luni 12 corone; pe trei luni 6 corone; pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate. pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50

Abonarea se pótă face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

Convocare.

„Despărțământul Făgăraș al Reuniunii învățătorilor gr. cat. din Archidieceasa din Alba Iulia și Făgăraș“ își va ține adunarea generală de toamnă în 28 Octomvrie st. n. a c. în școala gr. cat din Șercaia, la care se invită toți membri, On. D. preoți, precum și toți binevoitorii causei școlare.

Program: 1) Participarea în corpore la serviciul divin la 8 ore a. m.; 2) La 10 ore a. m. deschiderea ședinței și constatarea membrilor prezenți; 3) Ascultarea prelegerii practice, ținută de inv. George Vlad, din limba română cu toate despărțământele; 4) Citirea disertațiunilor de membri N. Albani și Cornel Langa; 5) Aprecieri prelegerii și a disertațiunilor; 6) Citirea procesului verbal din ședința trecută; 7) Incassarea taxelor înscrierea de membri; 8) Legitimarea prin document a așitării abonamentului carent și restant al „Foi școlastice“; 9) Raportul președintelui despre adunarea generală a Reuniunii din 18—19 Sept. a. c.; 10) Raportul cassarului și bibliotecarului; 11) Statorirea locului pentru adunarea viitoare și designarea persoanelor disertante; 12) Eventuale propuneri; 13) Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal; 14) Alegerea noului comitet și a delegaților; 15) Inchiderea ședinței.

Șinca-veche, 10 Octomvrie 1900.

Ioan Pop,
președinte.

George Cosma,
secretar.

Mulțămită publică.

La apelul presidiului despărțământului Făgăraș al reuniunii învăț. gr. cat. din Archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș publicat la 15 August a. c. On. Academia Română a binevoit a dărui pentru biblioteca numitului despărțământ următoarele prețioase opuri:

Dicționarul limbei române de A. T. Laurian și I. C. Massim 2 vol.; Glosariu de cuvinte române, de A. T. Laurian și I. C. Massim; 3) Opurile lui Caiu C. Tacit de G. Muntean; 4) Comentariile lui Caiu Iuliu Cesar de D. Caian; 5) Filipicele de D. A. Laurian, 6) Istoria română de Angel Demetrescu, 7) Igiene țeranului de Dr. Manolescu, 8) Igiene țeran. de Dr. Crănicean, 9) Sărbătorile la Români de Sim. Fl. Marian 2 vol., 10) Vrajii, farmece și descăntece de Sim. Fl. Marian, 11) Cimiliturile Românilor, de Artur Gorovei, 12) Vechile cronicile moldovenesci, de I. Bogdan, 13) V. Alexandri de Dumitru C. Olănescu, 14) Episcopul Melchisedec, de I. Calender, 15) Discursuri de Recepțiune de Const. Erbicén, 16) Metropolitul Andrei Baron de Șaguna de episcop. N. Popea, 17) Mihail Cogălniceanu de A. D. Xenopol, 18) Cuvânt de primire de A. Naum, 19) Trans. propr. imunitis de Dr. Victor Babeș, 20) Desrobirea țiganilor de M. Cogălniceanu 2 esempl. În total s'au trimis cărți reprezentând o valoare de 124 lei.

Pentru acest prea frumos dar, în numele întregului corp didactic din acest despărțământ esprim Onor. Academii sincera mulțămită și recunoștință.

Făgăraș, 4 Octomvrie 1900.

Andrei Stroia,
bibliotecar desp.

Literatură.

A apărut „**Noua Revistă Română**“ pentru politică, literatură, știință și artă, Nr. 19 pe 1 Octomvrie 1900, cu următorul sumar: H. S. Chamberlain, Achille Loria, Ernst Mach, T. S. Masaryk: Opinia publică europeană și chestiunea israelită în România (a patra serie); Em. Grigorovitz: Românismele în dialectul german al Șașilor din Transilvania; Sextil Pușcariu: În chestia dimintivelor; Radu D. Rosetti: Maestrul (nvelă); Petru V. Haneș: Din opurile lui A. Russo „Amintiri“. Sim. Fl. Marian. — Gărgăunul (Din datinele și credințele Românilor despre insecte).

N. Iorga: Sfirșitul unei polemici. (Cei doi Spencer și alte descoperiri ale d-lui N. Basilescu de A. C. Cuza); Vasile Mihailescu: Situația Românilor în Orient; Ilarion Pușcariu: Metropolia Românilor ortodocși din Ungaria și Transilvania; Ioan Pop Reteganul: Pilde și sfaturi pentru popor.

Apoi suplimentele I și II cuprinđend asemenea materie variată și interesantă.

Noțiuni de Economia Vitelor,

prețioasa scriere economică a d-lui I. St. Furtuna, edițiunea a treia cu 137 ilustrațiuni și 224 pag. Opul acesta nu se ocupă numai cu vitele, ci cu tot ce privesc o bună gospodărie, începând dela boi, cai, oi, capre, porci, măgari, și așa pe rând până la cel din urmă puil de găină, găscă, curcă, rață, ba merge chiar până la ouă arătând și acestea cum se păstrează, cari sunt mai bune etc. Acest op economic scris cu multă cunoștință de cauză și foarte bogat în cuprins, a fost premiat de Societatea centrală de agricultură din România și e aprobat de ministerul român al cultelor și instrucțiunii publice pentru școlile și pentru bibliotecile populare. Se pótă procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ cu 2 cor. (plus 10 bani porto.)

ULTIME SCIRI.

Sibiu, 16 Octomvrie. (Tel. part. a Gaz. Trans.). În ședința de astăzi a congresului, deputatul Cosma interpelază presidiul cu privire la rentă bisericească S-lui Nicolae din Brașov. E nemulțumit cu rezolvarea acestei chestiuni într'u cât printr'ênsa se atinge autonomia bisericească noastre naționale. Presidiul cere timp pentru răspuns.

DIVERTISSE.

Femeile și bărbații urii. Frumósa regină a Portugaliei, Amalia, are o carte, care cuprinde o singură întrebare și răspunsurile date. Întrebarea este: Pótă să le placă femeilor bărbații urii? Multe principese au răspuns la întrebarea acesta. Impăratésa Rusiei a răspuns: „Da. Eu cred, că sunt femei, cărora le plac bărbații urii — decât nu află vr'unul frumos“. Regina Margareta a Italiei a răspuns: „Femeia dela 15—30 ani iubesc pe bărbatul frumos, dela 30—50 îl admiră, dela 50 încolț îl primesc orî cum ar fi esteriorul bărbatului“. Răspunsul principesei de Battenberg este: „Mulți ómeni urii sunt simpatici“. Dăr totuși frumos e acela, care se pótă bine. Un bărbat, care afară de frumșetă n'are nimic, cu greu va câștiga inima unei femei“. Regina Portugaliei a scris însași o părere în cartea sa. Ea dăce: „Curățenia caracterului nobilităza pe bărbat tocmai așa ca pe femeia. Figura cea mai de desprețuit este o esistență dubiă“.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Măsur.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cârticea de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă. *Ediț. IV corectată.* Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați . . . 35 cr. (+ 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV.* Gherla. Conține peste 334 pag. Legată costă 50 cr. (+ 5 cr. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cârticea de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 22 cr. (+ 3 cr. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onoarea Preacuratei Fecioare Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 20 cr. (+ 3 cr. porto.)

Predici pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an, Vul. I. de *Em. Erticsu*, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numărările sale scrieri. Are 250 pag. Prețul (4 lei) . . . 1 fl. 50 cr.

De același autor a apărut Vol. II. cu *„Predici ocazionale și funebrele“*, care se estinde pe 220 pag. și conține predicii multe pentru cununii, și diferite ocașii (la săntirea de biserică, la instalări de parochi, la prezentarea pentru prima-ora a preotului în parochii etc. et.) Peț. 1 fl. 70 cr.

Cuvântări bisericesti pe sărbătorile de peste an, scrise de Președintele capitar *Ioan Popiu*. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul (în loc de 2 fl.) prin postă . . . 1 fl. 60 cr.

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite cazuri de moarte, întocmite de *Ioan Popiu*. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predie pentru Duminecile de peste an, ompuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christie*. Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pentru Dumineci de *Iustin Popiu*, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. Format mare de 500 pag. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

„Carte de Rugăciuni, cereri și laude“ spre folosul și mângăierea sufletelor creștinesci. Conține 201 pag.

Prețul: legat simplu 80 b.
 „ leg. în pânză 1 cor. 60 b.
 „ „ în piele și aurit 3 cor. 20 b.
 „ „ în catifea cu copcii și cu cruce 7 cor. — b.

„Pomenirea Prea on. brău. al Preasăntei de Dumneșu născătoare, scosă din antologion seu minei și tipărită cu litere“. Pag. 16. Prețul 20 bani.

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Idei fundamentale în economia politică de *Ioan Socaciu*, vechi profesor la școlile com. r. din Brașov. Prețul 65 cr.

Procent, Promiul, Interese și Teoria conturilor curente de *I. C. Panțu*. Arată calcularea intereselor pe an, pe lună și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 40 cr. + 3 cr. porto.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de *I. C. Panțu*. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandățiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cesțiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupone etc. Prețul 1 fl. 60 cr.

Un capitol din Contabilitatea dublă de *I. C. Panțu*, prof. la școla com. r. superioară din loc. Tracteză principiile contabilității duble ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atențiune, pôte orî și cine se învețe ținerea socotelilor în economia proprie și în afacerile comerciale. Prețul 50 cr. + 5 cr. porto.

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de *I. C. Panțu*. Acastă nouă broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă*. Prețul broș. 2 corone (+ 10 bani porto).

Scrieri scolare.

Istoria pedagogiei de *V. Gr. Borogovan* O carte nouă și de mare interes pentru toți bărbații de școlă. Prețul 1 fl. 50 cr. (cu posta 1 fl. 60 cr.)

Istoria Biblică pentru folosul școlilor poporali din diecesa Gherlei. (Cu permisiunea superiorilor). Tipărită în 1898, Partea I (Testamentul vechi) costă 25 cr., er partea II (Testamentul nou) 20 cr. plus câte 3 cr. porto de fiă-care.

Cântul în școla poporală de *Iuliu Pop*, învățator în Năsăud. Teoriă, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ea îndreptar pentru cateheți, învățatori și părinți, prelucrat de *Basiliu Rațiu*, profesor la seminariul din Blășiu Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

Gramatica limbii române, pentru școlile inferioare, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Popiu*. Partea I. Etimologia. *Edițiunea II.* Prețul 50 bani.

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Octomvre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%	113.85
Renta de corone ung. 4%	90.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.50
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	98.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.—
Bonuri rurale ungare 4%	89.70
Bonuri rurale croate-slavone	92.—
Impr. ung. cu premii	163.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.—
Renta de argint austr.	96.95
Renta de hârtie austr.	96.60
Renta de aur austr.	114.15
Losuri din 1860.	131.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.94

Acții de-ale Băncei ung. de credit.	643.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	643.—
Napoleonori.	19.26
Mărci imperiale germane	118.06
London vista.	241.80
Paris vista	96.20
Rente de corone austr. 4%	97.20
Note italiene	90.60

Cursul pieței Brașov.

Din 16 Octomvre n. 1900.

Banconota rom. Cump.	19.06	Vënd.	19.10
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.80
Napoleon'ori. Cump.	19.20	Vënd.	19.27
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusescei Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcescei Cump.	10.72	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.50

CĂRNĂȚĂRIE FINĂ ȘI CU GUST.

DESCHIDERE DE PRĂVĂLIE.

Am onóre a face cunoscut On. public din oraș și din jur, că am deschis sub firma

E. R. FERNENGEL

în **Strada Hirscher, podul Bătușilor Nr. 2**
(lângă pivnița Esterhazi),

cu începere dela 15 Octomvre, o prăvălie cu carne, brânzeturi și cărnuri afumate.

In fie-care și se capătă **cărnățarie prospătă, șuncă prospătă, fiartă, brânzeturi și unt pentru ceai.**

Rugându-mă de o cercetare numărósă sunt

cu tótă stima:

E. R. FERNENGEL,
prăvălie cu carne, brânzeturi și cărnățarie.

(1126.1—4.)

PREȚURİ EFTINE.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **orî-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURİ.
STATUTE.	<i>Compturi, Adrese,</i> <i>Circulare, Scrisori.</i>
FOI PERIODICE.	<i>Cuverte, in tolă mărimca.</i>
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURİ și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.	BILETE DE INMORMENTARI.
ANUNȚURİ.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Asociațiunea pentru lit. și cult. poporului român.

Loteria

„CASEI NAȚIONALE.“

(Muzeul Național al Românilor din Transilvania).

1 câștig principal în valóre de à Cor.	10,000 = 10,000 Cor.
1 „ „ „ „ „ „	3,000 = 3,000 „
2 câștiguri „ „ „ „ „ „	1,000 = 2,000 „
5 „ „ „ „ „ „	500 = 2,500 „
10 „ „ „ „ „ „	200 = 2,000 „
10 „ „ „ „ „ „	100 = 1,000 „
20 „ „ „ „ „ „	75 = 1,500 „
20 „ „ „ „ „ „	50 = 1,000 „
50 „ „ „ „ „ „	20 = 1,000 „
100 „ „ „ „ „ „	10 = 1,000 „

Total 219 câștiguri în valóre de 25,000 Cor.

TRAGEREA la sorți se va face în Sibiu, în preșența unui notar public și unui comisar politic irevocabil **la 20 Octomvre n. c.**

Un bilet de loterie 1 corónă.

Bilete de loterie se pot comanda cu mandat postal la **Biroul Asociațiunei în Sibiu (Nagy-Szeben)**
— **Strada Morii nr. 8.** —

Pentru România: **depozit general** la C. STERIU & C-ie
Bucuresci, **Strada Lipșani nr. 19.**